

relovens ikrafttræden erstattes af en tilsvarende henvisning til selvstyrelovens § 12.

Til § 13

Bestemmelsen i *stk. 1* forpligter regeringen til at underrette Naalakkersuisut forud for forhandling om indgåelse af folkeretlige aftaler, der har særlig betydning for Grønland.

Om betydningen af udtrykket »særlig betydning for Grønland« henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor under pkt. 7.5.

Hvor Naalakkersuisut i kraft af underretningen fra rigsmyndighederne tilkendegiver synspunkter, som ønskes inddraget i forhandlingerne, vil disse synspunkter på ligeværdigt grundlag skulle indgå i forberedelserne til forhandlingerne.

Bestemmelsen i *stk. 2* indebærer, at regeringen kan bemyndige Naalakkersuisut til at føre forhandlinger under medvirken af udenrigstjenesten i sager, »der alene vedrører Grønland«.

Bestemmelsen i § 13, *stk. 3*, angår Naalakkersuisuts medundertegnelse af visse aftaler. Bestemmelsen indebærer, at hvor Danmark og Grønland i fællesskab er inddraget i forhandlinger, kan Naalakkersuisut i videst muligt omfang medundertegne den pågældende aftale. Bestemmelsen vil typisk kunne finde anvendelse, hvor Grønland har ført forhandlingerne i medfør af *stk. 2*. Den kan dog også finde anvendelse i en række andre tilfælde. Således blev Igaliku-aftalekomplekset – hvor regeringen var hovedforhandler, men hvor Grønland og Danmark var inddraget i fællesskab – medundertegnet af Naalakkersuisut. Udtrykket »i videst muligt omfang« sigter til, at der kan være såvel folkeretlige som politiske forhold, der ikke muliggør en medundertegnelse fra Naalakkersuisut. For multilaterale aftaler – navnlig i internationale organisationer og på generelle diplomatiske konferencer – vil der således ofte være folkeretlige normer, der indebærer, at de pågældende forpligtelser gælder for Kongeriget Danmark, uden at det af aftalens underskriftformalia kan fremgå, at Naalakkersuisut er medunderskriver af aftalen. Ved diplomatiske konferencer kræves således typisk en fuldmagt fra de enkelte landes udenrigsministre for at kunne undertegne.

Heller ikke ved bilaterale aftaler kan bestemmelsen selvsagt sikre, at fremmede stater vil acceptere Naalakkersuisut som medunderskriver. Hvis det skulle vise sig nødvendigt, vil det dog normalt være muligt for udenrigsministeren at bemyndige et medlem af Naalakkersuisut til at medunderskrive en aftale på regeringens vegne, således at et medlem af Naalakkersuisut undertegner aftalen.

Adgangen til at medundertegne en aftale ændrer ikke ved, at aftalen for rigets vedkommende indgås af regeringen og ikke giver en egentlig vetoret for Grønland. Bestemmelsen svarer på dette punkt til Itilleqerklæringen, hvis princippet gælder med forbehold af regeringens ansvar og beføjelser efter grundloven.

I bilaterale aftaler, som kan medundertegnes af Naalakkersuisut, vil det ofte være naturligt, at det også fremgår af aftalens titel, at denne er indgået af den danske regering sammen med Naalakkersuisut, uden at dette ændrer aftalens karakter af at være en bilateral aftale.

Bestemmelserne i *stk. 2* og *3* finder anvendelse, hvor fuldmagtsbestemmelsen i § 12 ikke er anvendelig, f.eks. fordi aftalen ikke fuldt ud angår overtagne sagsområder, eller hvor Naalakkersuisut ønsker, at forhandlingerne sker på grundlag af § 13, *stk. 2* og *3*.

Hvor Naalakkersuisut undertegner en aftale sammen med regeringen, beror det på interne grønlandske forhold, i hvilket omfang Naalakkersuisut forelægger sådanne aftaler for Landstinget eller dets udenrigs- og sikkerhedspolitiske udvalg. Når Naalakkersuisut har meddelt regeringen, at alle interne grønlandske procedurer er tilendebragt, indhenter regeringen om fornødent Folketingets samtykke og meddeler sluttelig aftaleparten, at alle forfatningsmæssige procedurer er gennemført.

Bestemmelsen i § 13, *stk. 4*, om, at folkeretlige aftaler skal forelægges til høring for Naalakkersuisut, er væsentligt udvidet i forhold til hjemmestyrelovens § 13, der alene foreskriver høring for visse aftaler, der kræver Folketingets samtykke. Forslaget svarer dog i det væsentlige til gældende praksis efter Statsministeriets vejledning om sager vedrørende Grønland og retningslinier for ministeriers og styrelseres forhold til Grønland.

Om betydningen af udtrykket »særlig betydning for Grønland« henvises til, hvad der er anført herom oven for under § 13, *stk. 1*. Det siger sig selv, at forelæggelsespligten ikke gælder for aftaler, som ikke skal gælde for Grønland, f.eks. aftaler der vedrører Danmarks medlemskab af EU, som Grønland står udenfor.

I praksis har regeringen ikke sjældent ønsket hurtigt at ratificere givne traktater, mens Naalakkersuisut enten ikke ønskede, at traktaten skulle gælde for Grønland, eller ikke havde mulighed for at tage stilling til spørgsmålet inden for den givne tidsfrist. Regeringen har i sådanne tilfælde afgivet en erklæring i forbindelse med tiltrædelsen om, at traktaten ikke gælder for Grønland, med mindre der senere afgives en særskilt notifikation herom. Denne fremgangsmåde giver øget mulighed for at tilgodese selvstyrets ønsker om trak-